

Een groep wijkbewoners uit verschillende delen van Prinsenland hebben een bewoners-redactie gevormd. De redactieleden verzamelen tips, interessante of gewoon aardige artikelen voor u. Heeft u zelf ook iets dat u kwijt wilt of iets wat u graag zou willen weten, mail dan naar sbprinsenland@xs4all.nl.

Eigen Schuld (?)

Dat er veel mensen zijn met schulden, dat kunnen we veelvuldig op de tv zien in diverse programma's. Zelfs mensen die echt wel een goed inkomen hebben, die hebben ineens dat probleem.

Goed inkomen, naar een grotere woning, dus hogere hypotheek. Dan nog even een nieuwe keuken, badkamer en toilet erin. De vloer is ook niet mooi, die is ook maar nieuw. En ach, daar staan onze oude meubels niet echt bij, dus graag een nieuwe inrichting. Dan nog beiden een nieuwe auto voor de deur. En het oude levenlijke willen ze ook niet opgeven en die bestond uit etentjes geven, uitgaan en dan wel graag elke keer in een nieuwe outfit. Het geld was al op, dus maar lenen, maar na verloop van tijd gaat dat ook niet meer, dus wordt de hypotheek niet meer betaald. Tja op een gegeven moment gaat de bank dan toch echt ingrijpen.

Vaak zijn mensen al helemaal gesetteld, denken alles goed voor elkaar te hebben maar ineens raakt één van de twee of met echt vette pech alle twee hun baan kwijt. Eerst kunnen ze nog even teren op hun spaar-

geld, maar als dat op is komen ze in de problemen. Ook sommige één ouder gezinnen hebben het moeilijk, moeten vaak de eindjes aan elkaar knopen en dan gaat bijvoorbeeld de wasmachine stuk. Extra geld daarvoor is er niet, dus maar even lenen. Maar terug betalen gaat eigenlijk ook niet: probleem. En zo heb je verschillende redenen, waardoor mensen schulden krijgen. Sommige mensen komen daar zelf uit, maar bij andere lukt het echt niet en die zitten diep in de put. Er zijn instanties die je kunnen helpen, als je in deze situatie zit. Maar waar moet je als eerste naar toe?

Gelukkig hebben wij hier in de buurt de SBP (Stichting Bewonersorganisatie Prinsenland). Hier hebben ze een luisterend oor voor u en ze verwijzen u door naar de juiste instantie, want elke situatie is anders.

Op woensdag is er een inloop spreekuur van 09:30 tot 12:00 uur. Maar u kunt ze ook bellen of mailen.

De SBP zit in de Prinsenhof, Bramanteplein 2, 3066 BH Rotterdam/Alexanderpolder. Telefoonnummer 06 24106824 of 06 24231171. Mail: sbprinsenland@xs4all.nl.

Sabine Aret

Doen en laten

Voorgeproefd: kokosmakronen

Hier een simpel recept voor kokosmakronen. Van die heerlijke dikke. Je kan ze in elke vorm maken, maar ik heb ze speciaal voor de kerstdagen in een stervorm gemaakt.

Ingrediënten:

- 1 blik gecondenseerde volle melk met suiker (blik van 397 gram) Op de één of andere manier paste die 3 gram niet meer in het blik.
- Ongeveer 397 gram geraspte kokos (droge) uit een zak (bij de toko is die het goedkoopst)

Fijne feestdagen!

Sabine Aret

Ouderenpraatje

Oma en opa hebben eindelijk WhatsApp. Alles is uitgelegd en het eerste berichtje is verstuurd naar oma en opa. Berichtje van oma en opa terug: ik heb je berichtje gevangen hoor!!

Sabine Aret

Sinterklaas en Kerst: rood is werkelijk bloedmooi!

Waarom hoort de kleur rood zo bij Sinterklaas en kerst? Vervolgens gaan we dieper in op de kleur rood in zijn algemeenheid. Ontelbare moorden hebben we gepleegd om onze rode kleur te bemachtigen. Rood is dubbel: een veilige en warme kleur, hand in hand met liefde en activiteit geassocieerd, maar ook de signaal functie van 'pas op!' en 'kijk uit!'. Rood moet in elke huiskamer, kantoor en elders maar wel met mate want teveel.... dat gaat niet goed!

Rood met Sinterklaas. De liturgische kleur rood in de Rooms katholieke Kerk mag slechts op een enkel moment gebruikt worden [o.a. Pinksteren, Goede Vrijdag] en natuurlijk eigenlijk niet door Sinterklaas. Alleen kardinalen mogen zich in het rood hullen. Dat staat symbool voor het feit dat zij hun bloed willen offeren voor de moederkerk! De mijter kwam pas zo rond de 13de eeuw in de mode. Ook de witte of purperen handschoenen openbaarde zich pas rond 1200. Eigenlijk kunnen we de hele kledingsijl van Sinterklaas als verzonnen beschouwen. En we weten wie de schuldige is: Jan Schenkmán! In 1850 publiceerde hij het boekje "Sint Nikolaas en zijn Knecht" en dat is de bron van de grotendeels verzonnen kledij van Sint Heer Claes! De kleur rood doet het toch goed bij Sint, zou die staan voor liefde en barmhartigheid t.o.v. de kleine kinderen. Lees maar verder!

Rood met kerst.

Helaas, ook hier is alles bijna weer verzonnen. De schuldige heet in dit geval: Haddon Sundblom. Hij was in 1931 de tekenaar van de beroemde Coca Cola reclames met daarin die heerlijk aibare kerstman. Cola diende je niet alleen in de zomer te drinken maar moest een dorstlesser voor het hele jaar worden! Dus de rode Santa Claus uit de marketingafdeling van Coca Cola was geboren en verdrong de eerdere versies van de kerstman uit 1809 of die uit het gedicht A visit from St. Nicholas uit 1823, waarin de man nog grotendeels in het blauw rondliep. Oké, met een rood-wit gestreepte broek, dat weer wel.

Waar komt rood vandaan?

Bloed van miljoenen doodgedrukte op plantages gekweekte cochenilleluizen, dat is de kleur van het roodste rood. En u eet, drinkt het of verft zich er mee.

In Cherry Coke zit het als kleurstof E120, in oogschaduw, in het rouge voor op uw wangen en in uw lippenstiften – wat zijn wij zonder karmijnrood? Begrijpt u nu waarom boeddhistische monniken deze kleur met argusogen bekijken. Voor het eerst zijn deze waardevolle luizen ontdekt door de Inca's. Het bloed is later door de Spanjaarden naar Europa gebracht, waar het gemengd werd met aluin zodat het bloed ook mooi van

kleur bleef en kleding en dergelijk van een nauwelijks vervagende kleur rood kon worden voorzien. Jaarlijks werd er tussen de 50 en 160 ton gedroogd luizenbloed geëxporteerd naar Europa - miljarden luizenlijken! Zo eind achttienhonderd werd er een synthetische stof gevonden die de luizenlijkes kon vervangen. Cochenille was niet meer het rode goud uit het verre Zuid-Amerika. Voordat Amerika ontdekt werd,

gebruikte de Europeaan de kermesschildluis die een minder diepe en blijvende rode kleur afgaf [wanneer je die ook dooddrukte]. Vooral in Perzië en Mesopotamië werd deze rode scharlaken kleur gehaald. Dan was er natuurlijk nog het bij de Romeinen zeer populaire cinnaber, vermiljoen rood. Niet ongevaarlijk vooral voor de vrouwen die er hun lippen mee verfden want vermiljoen rood verkreeg je door kwik met brandende zwavel te mengen.

Rood en psychologie.

Baby's van 5 tot 8 maanden bezitten al een voorkeur voor een bepaalde kleur. Het gaat om rood, geel, blauw en zwart. Jawel, van deze 4 favoriete kleuren steekt rood met kop en schouders uit boven de andere drie. Nou ja, samen met geel moet ik eerlijk bekennen. Wanneer kinderen ouder worden blijft de voorkeur voor rood en wel op een wonderlijke manier. Het snoepgedrag van het kind en het kiezen van het snoepgoed wordt vooral op kleur gedaan. Rood is weer favoriet.

En als we ouder worden? Rood in de woonkamer is durf! Oké, misschien in de slaapkamer waar de passie van toepassing is, maar de woonkamer waar je tot rust wilt komen, daar lijkt het niet een prima keus. Rood is de kleur van de strijd en de passie, rood staat voor vastbesloten, energiek en krachtig. De oppositionele kleur van rood is wit.

Klopt het dat rood voor strijd staat en hoe komt dat dan? Russell Hill en Robert Barton, beiden psycholoog aan de universiteit van Durham in Engeland, onderzochten 4 vechtsporten tijdens de Olympische Spelen. Zij ontdekten dat sporters in het rood gekleed vaker wonnen dan wanneer ze een shirt van een andere kleur droegen. De verklaring is heel natuurlijk. Rood duidt in het dierenrijk op een verhoogd testosterongehalte, de motor voor mannelijkheid en agressie, kracht. Mannelijke stekelbaarsjes tonen hun mannelijkheid door hun rode buikjes. Vrouwen willen met de roodste exemplaren paren. Toch maar die wand achter de driezitsbank rood schilderen? Begrijpt u nu waarom die Hongaarse saus of chilisaus rood is, dat staat voor krachtig, voor mannelijkheid. De uitstraling van de fles is dus ook zo, je kunt ze soms gewoon op de kop zetten! Rode meubels lijken ook mannelijker. Zwarte stoelen met een rode zitting komen veel voor. Ze tonen duidelijk zonder nuance wat er verwacht wordt: hier kunt u zitten.

Rood is beroemd en gewild.

Misschien wel het duurste merk in de wereld is Coca-Cola. De witte zwierige letters op de diep [oranje] rode ondergrond. Vroeger associeerden de meeste westerse mensen rood met Cola. In Engeland antwoorden consumenten op die vraag tegenwoordig 'Vodafone'; er is iets ernstig mis met de tegenwoordige Cola reclames. Overigens hebben bedrijven die zich snel en agressief in de markt willen zetten, meestal een rood logo.

In Italië is de kleur rood bij het vieren van oud en nieuw erg belangrijk. Mannen en vrouwen moeten met rood ondergoed het nieuwe jaar in. Elke modewinkel in Italië weet dit en de etalages kleuren dan rood. Om echt geluk af te dwingen dient het na die ene dag nooit meer gedragen te worden. Iedere Italiaan weet het maar niemand weet de eigenlijke verklaring van dit volksgeloof. Waar het vandaan komt, blijft gissen; China, waar rood de ultieme feestkleur is, of uit Zuid-Amerika waar rood ondergoed staat voor geluk in de liefde..... het is onbekend.

Rood en blindheid daarvoor.

De meest voorkomende vorm van kleurenblindheid laat zich vertalen in het moeilijk onderscheiden van groen en rood. Lastig als rood een belangrijke signaal kleur is voor gevaar! Parkeerapparaten in Amsterdam krijgen blauwe en gele knoppen in plaats van de aloude groene en rode knoppen. Wandelroutes worden door Staatsbosbeheer aangepast. Rammelende kleurenblinden aan de deur van het toilet zullen wel blij-

Geplette luizen zorgen voor intens rode kleurstof

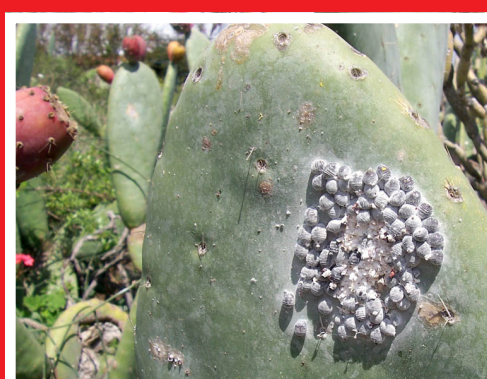
ven bestaan, omdat er niet meer 'vrij' of 'bezet' op staat maar de kleur groen of rood met het sluiten van de deur verschijnt. Meer dan zeventienhonderdduizend Nederlanders leiden aan kleurenblindheid maar ze zullen wel niet allemaal tegelijk naar die ene toilet gaan waar u niet zit.

Bij elektronica is het rood op het zwart niet leesbaar. In het verkeer levert dat frustratie op als de kleurenblinde het 'politie STOP' niet heeft gezien.... bekeuring dus en ongeloof bij de dienstdoende dienders. Doet u het proefje? Kijk in de twee cirkels met stippen en wanneer u geen getallen 45 en/of 8 ziet, dan bent u een van die 700.000 duizend Nederlanders.

Rood in huis en kantoor.

Veel rood verhoogt de bloeddruk en doet meer transpireren. Daarom kan de thermostaat een paar graden lager in een kamer met veel rood. Aanwezigen ervaren de ruimte als warmer dan die in werkelijkheid is. Je neemt sneller beslissingen in rode ruimtes, je voelt je meer opgelaten. Rode objecten zijn echte eyecatcher dus die oude versleten rode stoel van opa en oma, kun je beter opnieuw laten bekleden want de onverzorgdheid is het eerste dat in de kamer opvalt. Met die eerste indruk neemt men het verdere huis in zich op. Rood geeft een signaalfunctie, 'kijk', 'let op!'. Zelfs is er een verband tussen diefstal van auto's en de kleur want rode auto's worden minder vaak gestolen! Wanneer een oppervlak van een stoel of tafelblad rood is, dan geeft een glans laag een versterking van de aanwezigheid van de kleur. Matte verflagen geven een demping van de aanwezigheid van de kleur. Kijk naar de 'Rood-blauwe stoel' van Rietveld. Door de glans laag knalt de zitting nog meer in ons blikveld

Rood is zo extreem dominant dat het beter als accent gebruikt kan worden in plaats van achtergrond kleur. Rode ruimtes laten mensen ook de tijd vergeten en wekken eetlust op. Niet voor niets zijn restaurants, bars en casino's vaak met veel

rode kleuren omgeven. Kille ruimten of omgevingen kunnen juist weer veel rood als detail gebruiken. De nette en kille witte badkamer fleurt op door rode gordijnen. Rode gordijnen in een steriel modernistisch witte inrichting geven de kamer plots bij het invallen van de duisternis een warme deken als de gordijnen van plafond tot grond over de gehele lengte van het raamkozijn en muur dichtgetrokken worden; plotseling is in die zee van wit een gehele muur rood gekleurd. En vooral 's avonds willen we warm en dicht tegen elkaar in goede gesprekken ons verliezen. De lichtdimmer doet vooral 's avonds met bezoek zijn werk. Kantoormeubelen zijn niet voor niets vaak met rode stoffering, juist om de kille omgeving te verlevendigen. Nooit vergeet ik echter het enorme schilderij van de kunstenaar Andriesen achter het hoofd van een heel vroegere baas van mij. Zelf was hij al wat opvliegend maar die immens grote, rode amaryllis in de lijst aan de muur creëerde geen goede atmosfeer voor goede gesprekken.

En we eindigen met bloed. Het moet opgevallen zijn, dat het in dit artikel over de kleur rood, nergens [even los van de geplette luizenlijkes] over 'bloed' gaat en dat is vreemd. De eerste associatie is in bijna alle culturen 'rood = bloed'. Over dit element is opnieuw een bijlage te schrijven. Doen we niet. De associatie is zo onherroepelijk duidelijk dat het hier is overgeslagen. Geen bloed. Deze vloeistof is ons zo eigen, dat dat misschien de reden is dat we rood enerzijds als warm en veilig benoemen, anderzijds staat het in de signaalfunctie voor gevaar. En dat laatste is zo 'als we bloed zien'; misschien is het dus het meest veilig en warm als we weten dat het stroomt maar ondanks dat, onzichtbaar blijft.

Laatste stand van zaken.

In het maart/april nummer van de 'Journal of Experimental Psychology: General' van een 8 jaar terug, schrijven een aantal Duitse en Amerikaanse psychologen geschiedenis. Zij keren de bestaande ideeën

over de kleur rood geheel om. Huiver even mee. Zij lieten studenten onderdelen uit een IQ-test maken. De eerste pagina van de vragenformulieren waren groen, wit of rood. Tevens stond op een aantal formulieren op de tweede pagina een proefpersoon nummer geschreven in overeenkomstige kleur als het voorblad. De proefpersonen die de rode exemplaren hadden scoorden beduidend lager op de IQ-test. Onbewust associeerden de proefpersonen de kleur rood met gevaar, met fouten maken [= het rode potlood van de meester!]. Waarschuwingssignalen zijn immers ook rood: verkeersborden, stoplichten etc. Dit alles resulteert in een onbewuste faalangst. Dus het hier eerder beschreven feit over voetbalteams die meer kans hebben om te winnen als zij rode shirts dragen, blijft wel overeind staan maar de reden is exact het omgekeerde. Zij winnen niet omdat het plotseling is in die zee van wit een team sterker maakt, nee, zij winnen omdat de andere partij die niet in het rood speelt, slechter presteert door..faalangst.

En dit onderzoek wordt nog eens onderbouwt door het zichtbaar maken van de werking in de hersenen. De MRI scan toont de stroomstootjes en laat bepaalde delen oplichten: bij het vermijdende gedrag door de kleur rood is er verhoogde activiteit te zien in de rechter frontale cortex. Bij een grijs of groen T-shirt is die activiteit afwezig. 't is maar dat u het weet.

Reageren? d.roelfzema@up-cmail.nl

Noten: Artikel is gebaseerd op de volgende boeken: Beeke, Anthon, *View on colour* (1992) Brand, Jan, *Kleur in beeld* (2011) Doekes, Rosalie & Langelier, *Psyche & kleur* (1995) Finlay, Victoria, *Kleur een reis door de geschiedenis* (2003) Itten, Johannes, *Kleurenleer* (1992) Taussig, Michael, *What color is the sacred?* (2009) Wal, Oegema van der, *Practische kleurenpsychologie* (1954) Walker, Morton, *The power of color* (1991) Walraven, J., *Kleurenblind (Zien en toch niet zien)* (2000)